

Ірина Висоцька

студентка 3 курсу ОС «Бакалавр» спеціальності «Агроінженерія»

Науковий керівник: **Чорнобай Л.М.,**

канд. екон. наук, доцент кафедри економіки, підприємництва,

торгівлі та біржової діяльності,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ДО СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Світове господарство – це сукупність взаємодіючих національних господарств країн світу, яка функціонує на основі міжнародного поділу праці.

Для того, щоб Україна стала рівноправним членом міжнародних економічних відносин, необхідно реалізовувати заходи, спрямовані на підвищення конкурентоспроможності національних підприємств на світовому ринку. Реалізація цього завдання об'єктивно вимагає проведення комплексних досліджень і визначає масштаби аналізу та розробок щодо удосконалення механізму державної підтримки українських підприємств і забезпечення їх конкурентоспроможності на світовому ринку. Разом з тим недосконалість наявних методів оцінки товарної та географічної структури експорту знижує результативність заходів зовнішньоторговельної політики країни [1].

Актуальність теми полягає в тому, що на сучасному етапі розвитку світового господарства економічний стан держави визначається такими важливими факторами, як внутрішні ресурси країни і ступінь її інтеграції в світогосподарську систему. Одним з найважливіших факторів інтеграції України до світового господарства є створення механізму сталого розвитку експорту, що в сучасних умовах залежить від можливостей вітчизняних підприємств виробляти і реалізовувати товари, які відповідають вимогам світового ринку за якістю, ціною та рівнем сервісу.

Україна завжди мала тісні економічні зв'язки з країнами світу. Але зараз її включення в систему світового господарства має свої особливості, пов'язані з

статусом самостійності. Новий статус країни зумовив необхідність створення нової нормативно-правової бази зовнішньоекономічних відносин. Головними економіко-правовими документами, що регламентують включення України в систему світового господарства, є:

а) *Декларація про державний суверенітет України* (липень 1990р.);

б) *Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність"* (квітень 1991р.).

Зокрема, в Законі докладно розроблені принципи та види зовнішньоекономічної діяльності, права й обов'язки суб'єктів міжнародних економічних відносин, механізм управління зовнішньоекономічною діяльністю і т. д.

Серед інших законодавчих актів, що посилюють економіко-правові основи та сприяють інтеграції національної економіки у світове господарство, - закони "Про іноземні інвестиції" (березень 1992р.), "Про загальні засади створення й функціонування спеціальних (вільних) економічних зон" (жовтень 1992р.). Це також декрети Кабінету Міністрів про митні правила, оподаткування бартерних операцій у зовнішньоекономічній діяльності, постанови Верховної Ради про формування валютних фондів, Положення про проведення міжнародних торгів (тендерів) на території України тощо [2].

Названі документи покликані були забезпечити залучення в економіку України іноземних капіталовкладень, націлити на раціональне використання валютних надходжень, сприяти адаптації національних виробників до умов функціонування світового ринку, а Україні забезпечити достойне місце в світовій економіці. Але через цілий ряд причин ефект від цих нормативних актів був дуже малий, а в окремих випадках навіть зворотний. Іноземний капітал у тих розмірах, на які сподівалися, в економіку України не прийшов, валюта вітчизняних підприємців осіла на рахунках закордонних банків, а національний виробник не витримав конкуренції з іноземним імпортом, для якого названі вище закони й декрети відкрили зелену вулицю. Отже, перші спроби України вписатися в світову економіку на рівних виявилися невдалими.

На сьогоднішній час торговельно-економічні зв'язки здійснюються більш як із 150 країнами в різних регіонах Земної кулі, з неоднаковими масштабами й

ефективністю. Балансування зовнішньої торгівлі здійснюється за рахунок товарообігу з країнами Азії, Африки й Америки.

Основними напрямками зовнішньої економічної та інтеграційної діяльності України є: *Азіатський вектор* (АРЕС, Індія), *Східноєвропейський вектор* (СНД, Чорноморське товариство), *Західноєвропейський вектор* (ЄС), *Африканський вектор* («Велика африканська п'ятірка») та *Американський вектор* (США, Латинська Америка) [3].

Економічна політика України, спрямована на інтегрування національної економіки у глобальне світове господарство, через адекватну регіональну інтеграцію (регіоналізацію) має ґрунтуватися на створенні дефіцитних факторів виробництва при підтримці наявних. Необхідно активніше створювати виробничо-господарські та організаційно-функціональні структури інноваційного типу на рівні підприємств, галузей, регіонів та держави, впроваджувати відповідні виробничо-інвестиційні моделі структурної модернізації економіки. Останнє є ключовим питанням для вирішення, оскільки металургія як традиційна базова галузь національної економіки України випала з числа пріоритетних галузей, оскільки вимагає великих інвестицій.

На сьогодні пріоритетними для української економіки мають стати, зокрема: *АПК, ІТ-індустрія, енергозбереження, модернізація об'єктів енергопостачання, гідроакумулюючі потужності*. Крім того, серед пріоритетів в умовах глобальної дестабілізації є розвиток *військово-технічного співробітництва і військово-промислового комплексу* оскільки зростає попит на продукцію українського ВПК, яка, на жаль, має унікальний величезний бойовий досвід, а тому інвестиції в ці галузі є дуже корисними [4].

Україна як держава, що відстоює свою економічну й політичну незалежність від зазіхань із боку РФ, через цей вектор регіональної економічної інтеграції проводить курс на інтенсивне зближення з європейським і світовим співтовариством, на повноцінне входження у світову економічну систему ринкового типу. Водночас українська економіка недостатньо готова до існуючих високоефективних форм та методів зовнішньоекономічного співробітництва. З

огляду на це існує необхідність глибоких змін у діючій економічній системі, що сприятимуть більш ефективному співробітництву з іншими державами. Угода про асоціацію з ЄС – рамкова угода для проведення реформ і гармонізації українського законодавства – дає змогу Україні перейти від партнерства та співробітництва з ЄС до політичної асоціації й економічної інтеграції, отримати перспективу стати повноправним членом ЄС. Шлях України до Європи та до глобальної економічної системи є перспективним та безальтернативним.

Список використаних джерел

1. Данилишин Б., Веклич О. Україна в міжнародних рейтингах сталого розвитку. *Економіка України*. 2008. №7. С.13-23.
2. Дедеркал Г.П., Черкашина-Нагорна Н.К. Напрямки інтегрування України в сучасну світову економічну систему. Наукові доробки молоді – вирішенню проблем європейської інтеграції: Збірник наукових статей в 2 т. Харків : Контигент, 2008. Т.1. 2008. С.64-66.
3. Дяченко О. О., Пристайко О. П. Особливості входу України до системи світового господарства. *Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць*. 2008. Вип.5. С. 10-14.
4. Адміністративна реформа в Україні: шлях до Європейської інтеграції: Зб. наук. пр. К., 2008. 315 с.
5. Мушеник, І., Чернобай, Л. Особливості і оцінка інвестиційно-інноваційної діяльності аграрних підприємств. *Інноваційна економіка/ 2019. 1-2. С. 19-124.*
URL: <http://inneco.org/index.php/inneco.ua/article/view/18>
6. Іванишин В. В. Стратегія розвитку сільського господарства через призму впровадження сучасних технологій. *Техніка АПК*. 2005. № 10-11. С. 6.
7. Мушеник І.М., Бурлаков О.С. Прийняття управлінських рішень з використанням інформаційних технологій. *Збірник наукових праць ПДАТУ*. 2012. Вип. 20. Том 2. С. 536-539.
8. Кінаш І.А., Шерстюк Р. П., Погайдак О. Б., Кузьмак О. І. Аналіз ефективності інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової компонент організації механізму управління в умовах євроінтеграційної трансформації підприємства. *Вісник Одеського національного університету. Економіка*. Вип. 5, Том. 20 Одеса : ОНУ, 2015. С.122-127.
9. Шерстюк Р., Кінаш, І., Погайдак О., Кузьмак О. Євроінтеграційна трансформація нововведень з використанням дуалістичного підходу до управління підприємством (Постконфліктні аспекти впровадження інновацій у виробництво). *Вісник Запорізького національного університету : Економічні науки*. 2015. № 4 (28). С. 38-49.
10. Мушеник І. М. Закордонний досвід формування регіональних інноваційних систем (на прикладі Австрії). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2017. № 5(33). С. 72–77.